

Marcus 8,22-26

Zij kwamen in Betsaïda. Daar bracht men een blinde bij Hem en smeekte Hem die te willen aanraken. Jezus nam de blinde bij de hand en bracht hem buiten het dorp. Daar deed Hij speeksel op zijn ogen, legde hem de hand op en vroeg hem: "Kunt u al iets zien?" Hij keek en hij antwoordde: "Ik zie mensen, want ik zie ze lopen, maar ze lijken op bomen." Daarna legde Hij nog eens de handen op zijn ogen. Nu zag hij scherp en was zo volkomen genezen dat hij alles duidelijk zag. Hij stuurde hem naar huis met de waarschuwing: "Ga zelfs het dorp niet in."

Overweging

Voor veel mensen was het afgelopen jaar een moeilijk jaar.

Er was veel tegenslag, teleurstelling, mislukking.

Een vijftigjarig-huwelijksfeest dat niet door kon gaan.

Een leerling die niet zoals gehoopt naar de HAVO kan omdat thuisleren voor hem te veel gevraagd was.

Iemand die bij zijn baas kan blijven werken, maar voor minder loon.

Mensen in de zorg die op hun tenen lopen.

Mensen verlangden naar nabijheid, iemand die bij je is en die je dat laat voelen.

Het kon niet meer, velen hebben het met pijn gemerkt.

Allerlei lieve gewoontes, opeens vielen ze weg.

Kleine dingen die het dagelijks leven opfleuren.

De bridgemiddag, het zangkoortje. De zondagse viering. De koffie.

Wat vanzelfsprekend leek, plotseling was het er niet meer.

De veranderingen, het gemis, het werd een vast onderdeel van ons leven, een gegeven waar we mee moesten leren leven, zo goed en kwaad als het gaat.

Ik hoorde iemand zeggen: het tweede jaar van de pandemie was heel anders dan het eerste.

Het eerste jaar waren we overrompeld, in shock. Maar er was veel spontaniteit. Er werd van alles georganiseerd. Er was hoop en goede moed, je bespeurde de energie. Er was aandacht voor ouderen en eenzamen. Ook voor de jeugd.

We zaten niet bij de pakken neer maar zochten overal naar de kleine mogelijkheden die er waren om het leven op gang te houden. Er klonken geluiden in de samenleving of we niet stevig moesten nadenken of het niet heel anders moest met onze manier van leven. Of we niet de verkeerde dingen belangrijk vinden. Als je er op terugkijkt, zie je: creativiteit en perspectief!

En het afgelopen jaar? De sfeer is omgeslagen. Somberheid, moedeloosheid. Mensen laten zich hangen, of zijn boos. Het was een jaar van mopperen en morren.

We hadden er genoeg van, het moest afgelopen zijn met het virus. Het ging ook steeds meer om onszelf. Niet om wat mensen in de zorg of het onderwijs voor hun kiezen kregen, maar om wat we zelf niet meer konden of mochten. Zo kwamen mensen tegenover elkaar te staan. Het was een jaar van verwijten, beschuldigingen, onbegrip, wantrouwen, bedreiging, ridiculisering. Perspectief, weten waarvoor je het doet, een richting voor de samenleving is ver te zoeken.

Hoe komt dat toch? Wat is er veranderd?

Misschien zijn we als samenleving voor een belangrijk examen gezakt. Langer dan één jaar tegenslag en onaangename verrassingen kunnen we niet aan, zo lijkt het wel. En daar komen nu de gebeurtenissen in Oekraïne er nog bij. Misschien hebben we in de corona-periode niet echt durven kijken naar wat ons overkomen is, het niet echt willen zien. We wilden misschien té graag terug naar het leven vóór corona. Misschien heeft het ons aan moed ontbroken onder ogen te zien wat er allemaal veranderd is, en dat op ons te laten inwerken, om er iets mee te doen in ons leven.

Zou het daarmee te maken hebben dat het afgelopen jaar in onze beleving geen goed jaar was? Niet corona is de oorzaak.

Maar dat we er niet goed mee zijn omgegaan, niet goed hebben gekeken naar wat er aan de hand was.

De blinde in het evangelie roept naar Jezus. Hij wil kunnen zien, uit alle macht. En het helpt, hij gáát, met Jezus' hulp, zien.

Willen wij misschien liever blind zijn dan kunnen zien?

///

We hebben de palmtakken verbrand.

De as, dat zijn de tegenslagen, de mislukkingen, de onmogelijkheden, de teleurstellingen, het gemis aan contact en samenzijn, nabijheid en intimiteit, de dingen waaraan we gehecht waren maar die niet meer konden, de weggevallen vanzelfsprekendheden.

Sluiten we niet de ogen daarvoor. Net zoals we onze ogen niet sluiten voor het geweld die er gaande is in Oekraïne, hoe machteloos het ook voelt voor ons.

Laten we er niet voor weglopen maar ernaar kijken.

Laten we ons raken en betrokken zijn door onze gedachten, door gebed. Laten we er niet voor weglopen maar ernaar kijken, ook wat corona betreft: Corona begrijpen en aanvaarden als deel van het leven zoals het was, het afgelopen jaar.

Kijken opdat we net als de blinde in het evangelie eerst vaag en wazig, daarna helder gaan zien.

We zoeken meteen naar oplossingen als we een probleem hebben. En als de oplossing er is, zijn we klaar: probleem opgelost! Het probleem is weg, en daarmee de kans er iets over onszelf van te leren.

Als we anders gaan kijken, ontdekken we misschien dat het leven anders is. Dat wat waarde heeft, verborgen is in wat kwetsbaar is. Dat dankbaarheid voor wat vanzelfsprekend lijkt, voortkomt uit het pijnlijke besef van gemis en verlies. Dat de waarde van het gewone en alledaagse, de kleine dingen, onze gehechtheid daaraan, de vertrouwdheid die de dingen ons schenken, ons pas opgaat, als ons leven ontregeld raakt. Dat nabijheid nooit sterker wordt gevoeld dan wanneer afstand moet worden gehouden. Menigeen heeft nooit geweten dat die bruggen zo fijn vond en het zo kon missen. Dat doet ook iets met de manier waarop het bruggen beleefd wordt nu het weer kan! Dat het toch belangrijker is dan gedacht.

Maar er gebeurden ook andere dingen:

Op 15 augustus hadden we in onze kerkdienst bezoek van een groep jongeren van de organisatie 'World Servants'.

Onder normale omstandigheden reisden de jongeren naar ontwikkelingslanden om de plaatselijke bevolking daar te ondersteunen door op locatie projecten uit te voeren.

Nederlandse jongeren uit goede sociale milieus, waarvan de ouders het zich konden permitteren om hun kinderen deze reis te laten maken. Door de coronamaatregelen ging dit het afgelopen jaar niet door.

Is dat erg? Nee, want een groep jongeren kwam in Heerlen terecht om te helpen bij het opknappen van een buurtlocatie in Vrieheide. Ze kregen inzicht in armoede die ook in ons rijke Neerland heerst. Voor menigeen van de jongeren was dat een shock en een eyeopener tegelijk. Dit project ze niet zo snel vergeten.

Wat is belangrijk in het leven?

Kijken en zien.

Hoe relatief het leven is, hoezeer het afhangt van geluk en pech, hoezeer het aan een zijden draadje hangt, hoe verschillend al onze levens zijn, maar ook hoe mooi. Hoe wat kwetsbaar is, ook kracht heeft en mensen verenigen kan.

Hoe wat verlies lijkt (en het ook is), toch iets nieuws kan schenken wat je nooit had verwacht. Hoe rust gevonden wordt te midden van de ups en downs van het leven. Hoe we weerbaar worden, sterk en veerkrachtig door te accepteren wat is en wat komt. Hoe iemand die niet op bezoek kan komen, in ons leven aanwezig is, misschien meer en sterker

dan toen het de gewoonste zaak van de wereld was dat we bezoek kregen.

We zijn het afgelopen jaar, zonder het te merken, anders gaan kijken. Er was minder perspectief en hoop. Minder solidariteit. Minder aandacht voor anderen. Meer boosheid en onbegrip. Wantrouwen.

Maar in de as van ons leven schuilt de belofte van nieuw leven. Dat hebben wij ontvangen op ons voorhoofd, vanavond.

Met de belofte dat het werkzaam is, het komende jaar. Als wij niet weggijken maar willen kijken en zien. Amen.